

Demeter info september 2023 - nr 95



- [Tevredenheidsonderzoek](#)
- [Inspiratiedag en licentiehoudersbijeenkomst 8 november](#)
- [Demeter Monitor 2022/2023](#)
- [Nieuwe Internationale normen voor 2024](#)
- [Demeter weken en Demeter Magazine](#)
- [Nieuwe medewerker landbouw certificeerder](#)
- [Demeter Voorwaarden Commissie](#)
- [Nieuwe leden Demeter Licentie Commissie](#)
- [Onderzoek insectwerende middelen en medicijnen bij melkveebedrijven](#)
- [Studiedag Demeter inspectie op Warmonderhof](#)
- [Is iedereen lid van de Biodynamische Vereniging?](#)
- [Mutaties](#)

Tevredenheidsonderzoek

In 2021 is de laatste tevredenheidsenquête' verstuurd naar alle licentiehouders, om van u te horen hoe onze activiteiten voor het keurmerk worden gewaardeerd. Deze enquête is destijds goed ingevuld en we hebben daarop ook verbeteracties ingezet.

Bijgaand sturen wij u een nieuwe enquête met enkele nieuwe vragen en ook de mogelijkheid om zelf onderwerpen aan te dragen die u onder onze aandacht wilt brengen. Op 8 november zullen we de resultaten van deze enquête bekend maken.

Het is voor ons heel belangrijk dat u van de gelegenheid gebruik maakt om aan te geven hoe u de relatie met ons werk voor u ervaart. Het kost ongeveer 15 minuten invultijd.

Graag invullen voor 10 oktober (maar de ervaring leert, dat direct invullen het beste werkt!).

De link naar de enquête is:
[tevredenheidsonderzoek_2022_2023](#)

Inspiratiedag en licentiehoudersbijeenkomst 8 november



14:30 Inloop

15:00 Aardedans – Deze voorstelling van Daedae draait nu al volop bij Demeter bedrijven en biedt een eye-opener voor waar het echt om gaat: de aarde leefbaar houden.

15:30 Van agro-industrie naar landbouwcultuur – Tineke van den Berg neemt ons mee in haar inspirerende en verdiepende verhaal.

Wat is de opdracht van de biodynamische landbouw in onze samenleving? Nu en in de toekomst

16:15 Jubileumplannen – Bert van Ruitenbeek geeft een overzicht van de activiteiten voor het jubileumjaar en de mogelijkheden om aan te sluiten. Samen kunnen we Demeter zichtbaar maken voor een nog breder publiek.

17:00 Afsluiting met borrel

Aansluitend is de jaarlijkse licentiehoudersbijeenkomst gepland. Deze is uitsluitend bij te wonen door Demeter licentiehouders.

17:30 De toekomst van Demeter – Op basis van jullie inbreng en de uitkomsten van het tevredenheidsonderzoek zullen we het onder leiding van Leen Janmaat samen hebben over wat nodig is om Demeter ook voor de komende 100 jaar vorm te blijven geven.

18:30 Buffet

LOCATIE

Antropia Congrescentrum

Driebergen

U kunt zich [hier](#) Aanmelden

Demeter Monitor 2022/2023



Biodynamische landbouw op weg naar haar eeuwfeest

Lichte omzetting Demeter-producten in 2022 ondanks moeilijke marktsituatie

Ondanks lastige marktomstandigheden met een hoge inflatie en dalende koopkracht is de markt voor biodynamische producten met Demeter keurmerk het afgelopen jaar licht gestegen en ook het aantal biodynamische bedrijven en het areaal groeiden licht. Van het biologisch areaal in Nederland is nu 11% (9471 ha) Demeter gecertificeerd of op weg naar Demeter. Dit blijkt uit de nieuwe Demeter Monitor 2022/2023.

Nieuwe Internationale normen voor 2024

Aangenomen moties 2023 (worden in 2024 opgenomen in het Nederlandse handboek)

1. Kasteelt

Aanpassing / verduidelijking in de bewoording van gewasrotatie voor gespecialiseerde (verwarmde) kassen door het schrappen van het woord variëteit:

Er moeten meerdere gewassen in parallel worden geteeld gedurende het groeiseizoen.

Groenbemester kan eventueel meetellen als gewas, evenals een extra variëteit van zaadvaste rassen

2. Omschakelen van gebieden met hoge natuurwaarden naar landbouw grond is verboden.

Er is aangepast hetgeen valt onder de definitie van gebieden met hoge natuurwaarden.

3. Aanpassing van de productcategorie *Chocolade, cacao en snoepgoed*.

Een werkgroep heeft een voorstel voor aanpassing van deze productsessie gemaakt. Een voorstel tot invoering van een minimumprijs voor cacao heeft de uiteindelijke motie niet gehaald. Wel komt er een internationale ronde tafel voor cacao en chocolade.

De meeste veranderingen zitten aan de kant van de productie. *Aandachtspunt is dat lecithine na 2024 verboden wordt als ingrediënt in chocolade.*

4. Aanpassing van de productgroep koffie, thee en kruidenthee

Ook hier heeft een werkgroep zich over gebogen. Betreft met name wijziging voor koffie.

Tenslotte komt er een werkgroep die de komende tijd wordt opgestart om de normen voor landbouw in de toekomst om te zetten naar een elektronisch toegankelijk systeem. De voortgang van dit project is afhankelijk van het benodigde budget.

Demeter weken en Demeter Magazine

Van 2 t/m 14 oktober zijn er Demeter weken in de biologische winkels. Hiervoor is verder geborduurd op de actie van vorig jaar met 'Eet meer impact', maar nu met de subtitel 'Geef het leven door!' Actiepakketten inclusief een serie schapkaarten en posters zijn op bestelling gedistribueerd door Odin en Udea.

Stichting Demeter heeft een Demeter magazine samengesteld ter ondersteuning van de campagneweeken. Deze komen in de Odin winkels te liggen en aantal boerderijwinkels. Verder komen aantal pagina's uit deze Demeter special ook terug in de Krant van de Aarde die ook via de Ekoplaza winkels worden verspreid.



Nieuwe medewerker landbouw certificeerder



Ik heet Elise Padmos en ik neem met veel plezier de functie van Matty Vink over als Certificeerder Landbouw. Ik woon met mijn gezin in Groningen en ik heb een achtergrond in de gedragswetenschappen. Tijdens mijn masteronderzoek interviewde ik veel Demeter boeren. Ik was destijds diep onder de indruk van de bijzondere energie op deze Demeter bedrijven en de liefde van de boer voor de bodem en voor zijn/ haar dieren. Wat me het meeste is bijgebleven van deze gesprekken is dat de Demeter boeren die ik sprak allemaal een heel sterk besef hadden dat alles binnen het universum met elkaar verbonden is. En dat vanuit het besef van deze verbondenheid een enorm sterk gevoel van verantwoordelijkheid voortvloeit over je eigen acties, omdat alles wat je doet onherroepelijk elders een effect heeft. Dit krachtige zelfbewustzijn binnen de biodynamische landbouw raakte mij en inspireerde mij om de deeltijd opleiding aan de

Warmonderhof te doen en tuinder te worden. Na een aantal jaren als tuinder gewerkt te hebben wil ik me nu graag op meer organisatorisch niveau inzetten voor de biodynamische beweging. Daarom ben ik erg verheugd aan de slag te kunnen bij stichting Demeter! Ik kijk er naar uit jullie allen te ontmoeten, wellicht op 8 november op Antropia?

Telefoonnummer 06-15692243 mail: landbouw@stichtingdemeter.nl
Aanwezig maandag, dinsdag & donderdagochtend

Demeter Voorwaarden Commissie



De DVC heeft een nieuw (aspirant-)lid. Dit is Henk-Jan Sijtsma, kwaliteitsmanager van Machandel en hij heeft ervaring met certificering bij Control Union en is deskundig op het gebied van kwaliteit en verwerkersprocessen.

De volgende besluiten zijn de afgelopen maanden genomen die relevant kunnen zijn voor licentiehouders :

1. Procedure Commerciële inputmiddelen

Er is een procedure opgesteld voor de toelating en beoordeling van inputs. Deze procedure wordt voor 01-10-2023 gepubliceerd onder downloads op onze Demeter-website. Uiteraard moeten de middelen voldoen aan Bijlage 4. Van het handboek.

2. Publicatie versie 2.0 van het Demeter Handboek

Hierin zijn alle moties van het afgelopen jaar verwerkt. Over de aanpassingen is al eerder gepubliceerd.

3. Indienen motie over aanpassen van het Internationale handboek om het gebruik van steunpalen van FSC-hout in de fruitteelt toe te staan middels een ontheffing. Als dit niet lukt gaan we een landen-ontheffing aanvragen

4. Gebruik houtsnippers uit openbaar groen voor potstallen blijft alleen mogelijk als er eerst wordt voldaan aan het gebruik van 2,5 kg biologisch stro of equivalent daarvan aan houtsnippers van eigen terrein, uit een samenwerkingsovereenkomst ofwel uit een natuurgebied.

Indien u hierover vragen, kunt u deze stellen aan rene@stichtingdemeter.nl

Nieuwe leden Demeter Licentie Commissie



In oktober verwelkomen we met vreugde twee nieuwe leden bij de Demeter Licentie Commissie. Harrie van den Elzen is directeur van zijn fruitteelt en -sorteerbedrijf 'De Boomgaard', waar hij biologisch dynamische appels en peren teelt.

Rienk ter Braake is zelfstandig adviseur met ruime ervaring in de biologisch-dynamische landbouw en Demeter certificering, zowel in Nederland als internationaal. We kijken uit naar hun waardevolle versterking van het team.

Onderzoek insectwerende middelen en medicijnen bij melkveebedrijven

In opdracht van Stichting Demeter en onder auspiciën van het Louis Bolk Instituut hebben twee studenten van Hogeschool Van Hall Larenstein onderzoek gedaan naar het gebruik van insectwerende middelen en medicijnen bij Demeter melkveebedrijven. Naast een inventarisatie middels een enquête werden er ook enkele bedrijven bezocht voor een verdere verdieping van het onderzoek.

Er hebben 21 bedrijven (=47% van de Demeter rundveebedrijven) meegedaan aan de enquête. Bijna 41% van alle deelnemers heeft in het afgelopen jaar geen antibiotica gebruikt en meer dan 85% gebruikt alternatieve middelen en methoden voor systematische, stofwisselings- en weerstandsandoeningen waaronder fytotherapie, etherische oliën, tincturen, kruidenbolussen en homeopathische middelen. Op 38% van de bedrijven worden anti-parasitaire middelen ingezet.

Er zijn een aantal boeren met opvallende resultaten zoals helemaal geen gebruik van chemische of synthetische medicatie bezocht voor nadere uitleg en werkwijze. Meer dan 85% van de deelnemende bedrijven maakt gebruik van alternatieve middelen en methoden.

De deelnemende boeren ontvangen binnenkort een aparte email met de samenvatting en kunnen indien gewenst ook het rapport opvragen via rene@stichtingdemeter.nl.

Er wordt gewerkt aan een advies aan onze melkveehouders over de meest werkzame alternatieve middelen.

Voor een uitgebreidere [samenvatting](#).

Het volledige rapport is op verzoek verkrijgbaar via rene@stichtingdemeter.nl

*NB: Jelmer Buijs (Buijs Agro Services) kan nog een bd melkveebedrijf gebuiken voor hun onderzoek in Leiden. In het onderzoek zal onder meer de mest, het gras en drainagewater worden onderzocht op diergeneesmiddelen en pesticiden. Bedrijven kunnen **kosteloos** meedoen. Bij interesse graag direct contact opnemen met jelmerbuijs@gmail.com*

Studiedag Demeter inspectie op Warmonderhof

LONK is het project dat derdejaars studenten van Aeres MBO Dronten Warmonderhof de mogelijkheid geeft om gedurende één seizoen een biodynamisch akkerbouwbedrijf te runnen bij Aeres Biologisch Bedrijf. Hier hoort ook het certificeringsproces bij van ons keurmerk. Op dinsdag 12 september heeft Berdi Doornebosch, een van onze inspecteurs, hier een proefinspectie gedaan. Ze heeft de studenten een korte presentatie gegeven over de bio- en Demeter eisen en een proefinspectie gedaan om te laten zien waar, door onze inspecteurs, opgelet wordt. Dit alles is door de Warmonderhof enthousiast ontvangen. In de toekomst willen ze hier vaker een les over inplannen.

Is iedereen lid van de Biodynamische Vereniging?

Valt Dynamisch Perspectief, het ledenblad van de Biodynamische Vereniging, deze week bij jou in de brievenbus, maar zie je hem de rest van het jaar niet? Dan ben je geen lid van de Biodynamische Vereniging. Dit nummer wordt namelijk naar alle Demeter licentiehouders gestuurd, omdat de Demeter Monitor als midden-katern is ingevoegd. De Biodynamische Vereniging bouwt, met boeren én burgers, aan de ontwikkeling van de biodynamische beweging. Wie geen lid is, mist de inspirerende en verdiepende verhalen die in Dynamisch Perspectief staan, mist de mogelijkheid om mee te doen aan BD-beroepsontwikkeling en mist informatie over activiteiten en ontmoetingen. Ben je nog geen lid? Of ken je een collega, buur, kennis die mogelijk interesse heeft in het lidmaatschap? Kijk op bdvereniging.nl

LANDBOUW LEEFT! Bekijk de levendige BD-Agenda via [bd-vereniging-agenda](#)

Mutaties

Nieuwe Licentiehouders Handel & Verwerking

- BeeFair Organic Holland BV, import en export van overzees fruit
- Cacao Latitude BV in Brugge, België

Nieuwe Demeter Producten

- Wijngaard Dassemus met Wilde Rode wijn
- Udea met diepvries: Bloemkool, Broccoli, Doperweten, Edamame, Pompoen, Sperziebonen, Spinazie, Suikermals, verpakt fruit.

Opzeggingen/wijzigingen Demeter Verwerkers

- BBrood
- Paracom BV

- Fairtrasa Sustainable Food BV

Opzeggingen/wijzigingen Demeter Landbouw

- Zonnelijkheid
- J.A. Eijkelenburg



Facebook



Instagram



Website

Deze e-mail is verstuurd aan [{{email}}](#).

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u info@stichtingdemeter.nl toe aan uw adresboek.